Informacje o wpływie pandemii w raportach bieżących spółek giełdowych

PRK Doradztwo Giełdowe Sp. z o.o.

Data aktualizacji: 2020-03-26 15:43

1 Wprowadzenie 1
2 Liczby przekazanych raportów i ich zakres 2
3 Raporty spółek z WIG-20 4
4 Aktualizowanie informacji 5
5 Charakterystyczne grupy raportów 7
5.1 Aktualizacja informacji o umowach długoterminowych w związku z koronawirusem 7
5.2 Raporty spółek prowadzących działalność w galeriach handlowych 7
5.3 Raporty koncentrujące się na ograniczeniach w działalności, zamówieniach i dostawach 8
5.4 Raporty spółek z branży Budownictwo 10
5.5 Raporty spółek z branży Nieruchomości 11
5.6 Raporty o braku wpływu koronawirusa w momencie przekazania raportu 11
5.7 Raporty o zasadach funkcjonowania w warunkach pandemii 13
5.8 Raporty o braku możliwości określenia wpływu koronawirusa 14
5.9 Raporty o rozwoju biznesu w związku z koronawirusem 14
6 Zmiany terminów raportów okresowych i zgromadzeń, odwoływanie zgromadzeń 15
7 Podsumowanie 17

1 Wprowadzenie

Od momentu przekazania spółkom giełdowym przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego w dniu 12 marca 2020 r. po godz. 11 maila ze wskazaniem na rekomendację Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA), iż emitenci powinni jak najszybciej ujawnić wszelkie istotne informacje dotyczące wpływu COVID-19 na ich fundamenty, perspektywy lub sytuację finansową, szereg spółek giełdowych opublikowało w raportach bieżących podsumowania wpływu pandemii na ich sytuację. Informacje takie publikowane były niezależnie od tego, czy spółki dostrzegały w danym momencie, iż wpływ jest znaczący, czy też uznawały że nie potrafią go określić bądź, że w danym momencie jest nieistotny (chociaż tych ostatnich przypadków było zdecydowanie mniej). Spółki publikowały też informacje poufne dotyczące konkretnych zdarzeń związanych z pandemią.

Trzeba przy tym zauważyć, iż ESMA wskazując na konieczność publikowania raportów bieżących w określonych sytuacjach odniosła się też do raportów okresowych (w szczególności raportu rocznego za rok 2019), w których zaleciła publikowanie informacji o „*faktycznych i potencjalnych skutkach koronawirusa COVID-19, w zakresie możliwie jak najbardziej opartym na analizie jakościowej oraz ilościowej [...] działalności, sytuacji finansowej i wyników finansowych*".

W niniejszym tekście zajmujemy się tylko raportowaniem bieżącym, obejmującym okres od 12 marca br. godz. 11 do 25 marca godz. 24.

2 Liczby przekazanych raportów i ich zakres

W wymienionym okresie na 447 spółek notowanych na rynku regulowanym Giełdy raporty o swojej sytuacji związanej z koronawirusem opublikowały 136 spółek tj. 30% z ogólnej liczby spółek. Na rynku NewConnect tego typu raporty opublikowało 60 spółek tj. 18% z ogólnej liczby 337 spółek notowanych na tym rynku. W dalszej części skoncentrujemy się na raportach spółek z rynku regulowanego.

Liczby raportów o wpływie koronawirusa na działalność spółek z tego rynku w kolejnych dniach od przekazania spółkom przez UKNF rekomendacji przedstawiono na wykresie poniżej.

W dniu 16 marca br. raporty o wpływie koronawirusa stanowiły aż 38% ogólnej liczby raportów bieżących opublikowanych w tym dniu, a średnia za cały okres wynosi 21%.

Raporty tego typu opublikowały 4 spółki z WIG-20, 11 spółek należących do WIG-40 i 26 spółek z WIG-80. Ułamek jaki stanowią one w liczbie spółek należących do danego indeksu przedstawiono na wykresie:

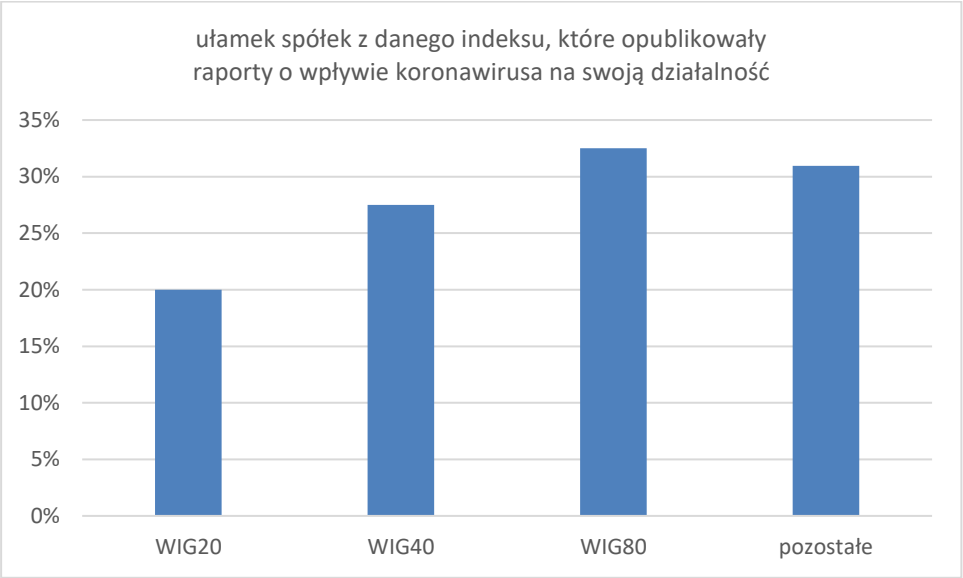

Większość spółek publikujących raporty o wpływie koronawirusa odnosi się do następujących kwestii lub wybranych z nich:

- wskazanie obszarów działalności, na które może wpływać sytuacja związana z koronawirusem i najważniejszych ryzyk w tych obszarach (np. łańcuch dostaw, stany magazynowe, zmiana liczby zamówień, absencje pracowników),

- aktualna sytuacja operacyjna i finansowa, zdolność do regulowania wymagalnych zobowiązań, współpraca z instytucjami finansującymi,

- brak możliwości szerszego oszacowania wpływu poza określeniem kierunku zmian,

- wdrożenie dodatkowych procedur BHP w celu zabezpieczenia pracowników i klientów, tam gdzie to możliwe praca zdalna,

- powoływanie zespołów kryzysowych,

- inne kwestie specyficzne dla branży i samej spółki,

- deklaracja o analizowaniu na bieżąco sytuacji w związku z rozprzestrzenianiem się pandemii,

- deklaracja o publikowaniu stosownych informacji w raportach okresowych.

3 Raporty spółek z WIG-20

Spółkami z WIG-20, które opublikowały raporty o wpływie koronawirusa są PKO BP, Bank Pekao, CCC i LPP.

PKO BP to pierwszy duży bank, który opublikował tego typu informację (20 marca). Poza przewidywalnymi informacjami o zachowaniu ciągłości operacyjnej, dobrej sytuacji płynnościowej, spodziewanym obniżenia aktywności klientów i trudności w oszacowaniu skali wzrostu kosztów ryzyka, w raporcie wskazano na decyzję RPP o obniżce stóp procentowych oraz o zmianie parametrów rezerwy obowiązkowej (wskazano wpływ na wynik finansowy na poziomie 75-100 mln zł kwartalnie) oraz na wpływ decyzji Ministerstwa Finansów o wyzerowaniu bufora ryzyka systemowego na wymogi kapitałowe.

Drugim bankiem, który opublikował informację o wpływie koronawirusa (25 marca) był **Bank Pekao**. Podał, że zachowuje pełną ciągłość operacyjną, wprowadziły szereg rozwiązań mających na celu zachowanie ciągłości działania, znaczna część pracowników wykonuje swoje obowiązki w sposób zdalny, a aktywność klientów przenosi się sukcesywnie do kanałów elektronicznych. W raporcie również wskazano na decyzję RPP o obniżce stóp – wskazano na zmniejszenie wyniku finansowego netto Grupy w 2020 roku o około 200-250 mln zł wskutek obniżenia marży odsetkowej o około 15 punktów bazowych. Wspomniano też, że na skutek rozwiązania przez Ministra Finansów bufora ryzyka systemowego minimalne wymogi kapitałowe dla banku uległy obniżeniu.

Natomiast raporty **LPP** i **CCC** są charakterystyczne dla spółek posiadających sklepy w galeriach handlowych. Wskazuje się w nich na wprowadzone ograniczenia w działaniu galerii handlowych (CCC, 13 marca) i w otwarciu placówek handlowych (LPP, 15 marca) i wspomina się o sprzedaży w kanałach e-commerce. LPP podał, iż szacuje ryzyko po stronie łańcucha dostaw na niskie, a po stronie sprzedaży na wysokie. Obie spółki podkreśliły brak możliwości oszacowania pełnych skutków pandemii na ich działalność. Przy okazji raportu CCC zauważamy, że po jego publikacji w wypowiedzi dla prasy Prezes tej spółki rozszerzył przekaz, ujawniając informację o podjęciu decyzji o zamknięciu wszystkich salonów CCC w Polsce, również tych poza galeriami handlowymi.

Inne spółki z WIG-20 nie zidentyfikowały swojej aktualnej wiedzy o wpływie koronawirusa jako informacji poufnej i nie publikowały tego typu raportów, a tylko przedstawiały posiadane informacje w wypowiedziach prasowych. Business Insider z 23 marca br. cytuje wypowiedzi prezesów spółek z WIG-20. Wskazują one np., iż w CD Projekt modernizacji uległa infrastruktura sieciowa spółki i wspierające ją oprogramowanie, dzięki czemu wprowadzono pracę zdalną i nie są planowane zmiany w harmonogramie gry Cyberpunk 2077. W Grupie Lotos powołano sztab kryzysowy oraz przeprowadzono szereg innych działań, dzięki którym zachowano ciągłość pracy rafinerii i Grupa wywiązuje się z kontraktów. PGE Polska Grupa Energetyczna bierze pod uwagę

spadek zapotrzebowania na energię elektryczną w związku z zamknięciem szeregu instytucji, galerii handlowych i dużych zakładów produkcyjnych i jest przygotowana na niekorzystne tendencje. Spółki Tauron Polska Energia odpowiadające za wytwarzanie energii i ciepła oraz za wydobycie węgla funkcjonują bez zakłóceń, w obszarze dystrybucyjnym ograniczono zaplanowane prace, a także wprowadzono szereg działań prewencyjnych, w tym czasowo zawieszono funkcjonowanie punktów obsługi klienta. Play Communications zauważa, że zalecenie pracy zdalnej spowodowało zwiększony ruch w sieci - natężenie ruchu głosowego w jego sieci wzrosło o 50%, a w ruchu transmisji danych o 40%. W wywiadzie podkreślono, że jest zbyt wcześnie, by móc oceniać realny wpływ zagrożenia epidemiologicznego oraz implikacji z niego wynikających dla biznesu spółki.

4 Aktualizowanie informacji

Niektóre inne spółki, po publikacji pierwszego - mniej wnoszącego - raportu na temat wpływu koronawirusa, w miarę rozwoju sytuacji publikowały jego aktualizację. Niekiedy te pierwsze raporty wydają się być publikowane nieco przedwcześnie.

Auto Partner najpierw podał, że wszelkie procesy w Spółce realizowane są na bieżąco oraz wskazał na główne czynniki ryzyka (spadku siły nabywczej i ograniczenie mobilności konsumentów, utrudnień w transporcie przez granice międzypaństwowe), a potem w kolejnym raporcie bieżącym - w uzupełnieniu - wskazał, że identyfikuje znaczące utrudnienia w skutecznym prowadzeniu sprzedaży eksportowej.

Mercator Medical najpierw podał, że nie jest w stanie „w wiarygodny sposób zbudować scenariusza bazowego oraz oszacować skutków powyższego na wyniki finansowe i dalsze perspektywy rozwoju", a w kolejnych dwóch raportach bieżących aktualizował kwestie związane z pojawianiem się na listach restrykcyjnych wyrobów znajdujących się w ofercie handlowej spółki, a także kwestie związane z prowadzoną przez siebie produkcją w Tajlandii i ograniczeniami w imporcie drogą lądową surowców do tej produkcji oraz z ograniczeniami w nabywaniu rękawic jednorazowych od producentów z Malezji.

Cztery raporty dotyczące koronawirusa opublikowała spółka **Interferie**. W pierwszym powiedziała o przypadkach rezygnacji z usług świadczonych przez Spółkę zarezerwowanych na II kwartał 2020 roku oraz na ryzyko opóźnienia realizacji rozbudowy i modernizacji obiektu hotelowo - sanatoryjnego w Dąbkach. Wskazała na podjęcie działań mających na celu ochronę klientów i pracowników Spółki. Podkreśliła na trudność w przewidywaniu wpływu epidemii na spółkę. W kolejnym raporcie poinformowała o zawieszeniu dwóch ośrodków spółki - w Świeradowie Zdroju i w Kołobrzegu, w kolejnym o zawieszeniu działalności hotelu w Świnoujściu, a w czwartym - o zawieszeniu działalności ośrodka wypoczynkowego w Ustroniu Morskim i hotelu spółki w Szklarskiej Porębie.

Baltona w pierwszym raporcie poinformowała o wstrzymaniu działalności w lokalizacjach handlowych na lotnisku w Tallinnie i na lotnisku Alghero we Włoszech, wskazując niewielki udział tych lokalizacji w przychodach (5,8% i 0,8%), a w drugim - o decyzji o wstrzymaniu działalności handlowej oraz gastronomicznej we wszystkich lokalizacjach w Polsce.

Enter Air w pierwszym raporcie podał, iż kontrakty zawarte z biurami podróży realizuje w ramach istniejących ograniczeń w wykonywaniu operacji lotniczych, a w drugim - zwracając uwagę na wprowadzeniem z dniem 15 marca 2020 r. ograniczeń w ruchu lotniczym do/z Polski - poinformował, iż zgodnie z poleceniem Władz RP prowadzi operacje przywożenia turystów polskich z zagranicy, a także wykonuje normalne operacje zakontraktowane przez zagranicznych kontrahentów. W obu raportach spółka wspominała o współpracy z bankami i innymi instytucjami finansowymi w celu zapewnienia odpowiedniego zapasu środków na wypadek pogorszenia się sytuacji, obecnej stabilnej sytuacji finansowej i o brak zagrożenia dla terminowego wywiązywania z wymagalnych zobowiązań.

Fabryka Mebli Forte najpierw zaraportowała, iż ograniczenia działalności sklepów/centrów handlowych będą miały istotny negatywny wpływ na jej przyszłe wyniki finansowe, w szczególności miesiąca marca br. i całego pierwszego kwartału 2020 r., a w kolejnym raporcie podała informację o podjęciu decyzji o czasowym wstrzymaniu produkcji we wszystkich zakładach produkcyjnych - do określonej daty z możliwością przedłużenia tej decyzji o kolejny okres.

Stelmet w pierwszym raporcie poinformował, że w związku z informacjami o wstrzymaniu zamówień od wiodących odbiorców Grupy z rynków zachodnich nastąpi wstrzymanie realizacji dostaw i sprzedaży do większości odbiorców z tych rynków, a plany produkcji oraz harmonogramy odbiorów drewna będą dostosowywane do otrzymywanych zamówień. W kolejnym raporcie spółka poinformowała o podjęciu decyzji o okresowym częściowym wstrzymaniu działalności.

ATM Grupa w pierwszym raporcie poinformowała o zawieszeniu realizacji zdjęć do 22 marca br. (ze względu na zakłócenia utrudniające lub uniemożliwiające bieżącą realizację zdjęć w niemal wszystkich produkcjach), a w kolejnym – o przedłużeniu tego terminu do odwołania.

Amica początkowo wskazała, że cała jej grupa kapitałowa na moment publikacji raportu funkcjonuje bez zakłóceń. Powołany został zespół ds. przedsięwzięcia działań ochronnych. Według spółki istotne dla analizy jej możliwości sprzedażowych wydaje się ograniczenie działalności stacjonarnych placówek handlowych, w tym z powodu zamknięcia sklepów z asortymentem AGD w galeriach handlowych. W kolejnym raporcie spółka poinformowała jednak, iż podjęto decyzję o tymczasowym (do połowy kwietnia) wstrzymaniu działalności produkcyjnej w fabryce we Wronkach.

5 Charakterystyczne grupy raportów

Raporty o wpływie koronawirusa na działalność spółek można zestawić w kilka charakterystycznych grup.

5.1 Aktualizacja informacji o umowach długoterminowych w związku z koronawirusem

W związku z sytuacją związaną z koronawirusem pojawiły się raporty spółek dotyczące aktualizacji informacji o umowach długoterminowych.

Przykładem tego typu raportów jest raport przekazany przez trzy spółki - **Herkules, Wasco i Pozbud** - realizujące w konsorcjum kontrakt na prace, których celem jest wdrożenie na krajowych liniach kolejowych sieci GSM-R jako dedykowanego dla kolei systemu bezprzewodowej łączności cyfrowej, w tym na produkcję 1,2 tys. masztów. Kontrakt o wartości 2,8 mld zł oznacza mocny wzrost skali działalności spółek. Spółki poinformowały w raportach bieżących (praktycznie w ten sam sposób), że otrzymały z Biura Inżyniera Projektu PKP informację, że pandemia może spowodować opóźnienie w realizacji robót na skutek zachorowań na większą skalę, ale także na skutek przerwania łańcucha dostaw. Spółki wskazały w raportach bieżących na zmniejszenie przychodów, monitorowanie na bieżąco sytuacji oraz na plany podania szerszych informacji w sprawozdaniach finansowych za rok 2019.

Rafamet opublikował raport o zawieszenie realizacji raportowanej wcześniej umowy, na podstawie wzajemnych uzgodnień z kontrahentem, bez wzajemnych roszczeń z tego tytułu.

5.2 Raporty spółek prowadzących działalność w galeriach handlowych

Kolejną z grup jest wymieniona już grupa raportów spółek prowadzących działalność w galeriach handlowych. Pierwsze raporty z tej grupy wskazywały na możliwość zamknięcia centrów handlowych, późniejsze - na brak możliwości realizowania sprzedaży w salonach zlokalizowanych w większych galeriach handlowych w związku z koniecznością ich zamknięcia. Poza wspomnianymi wyżej raportami LPP i CCC, raporty z tej grupy pochodzą od spółek:

- **Intersport Polska** - w raporcie z 13 marca odnotował znaczące spadki ilości klientów w sklepach i poinformował że ma przygotowany zapas towarowy oraz zapewnioną ciągłość dostaw,

- **Komputronik** – 13 marca zidentyfikował ryzyko zamknięcia lokali, w których znajdują się salony stacjonarne spółki oraz ryzyko występowania przerw w dostawach produktów i wskazał na spodziewany wzrost sprzedaży w kanałach e-commerce,

- **TXM w restrukturyzacji** - w raporcie spółka zidentyfikowała obszary najbardziej narażone na wpływ koronawirusa i wskazała m.in. iż 14 marca zamknięte zostaną galerie handlowe, w których zlokalizowane jest 21% sklepów emitenta, a emitent indywidulanie rozważa zamknięcie kolejnych sklepów,

- **Eurotel** - wskazał na opóźnienia dostaw towaru w związku z zamknięciem fabryk w głównej mierze zlokalizowanych w Chinach, skąd w większości pochodzi dystrybuowany towar, zawirowania w łańcuchach dostaw związane z ograniczeniami w transporcie i przemieszczaniu się, brak możliwości realizowania sprzedaży w większych galeriach handlowych (raport z 19 marca) zmianę preferencji zakupowych klientów i możliwości powstania zatorów płatniczych u partnerów emitenta,

- **Esotiq & Henderson** – podał informację o wprowadzeniu możliwości zdalnego wykonywania pracy na wszystkich stanowiskach, których specyfika na to pozwala i o wstrzymaniu sprzedaży w salonach zlokalizowanych w centrach handlowych,

- **VRG** – przedstawił wyniki analizy ilościowej: ocenił, że zamknięcie centrów handlowych obniży skonsolidowane przychody za I kw. 2020 r., które powinny wynieść około 190 mln zł tj. o 11 % mniej w stosunku do roku poprzedniego oraz wskazał, iż koncentruje swoje działania na intensyfikacji sprzedaży w sklepach internetowych szacując, że przychody ze sprzedaży w kanale e-commerce w okresie I kw. 2020 roku wyniosą około 24% przychodów ze sprzedaży grupy.

5.3 Raporty koncentrujące się na ograniczeniach w działalności, zamówieniach i dostawach

Charakterystyczne są raporty koncentrujące się na ograniczeniach w działalności, zamówieniach i dostawach. Przykładem raportu należącego do tej grupy jest raport **Fabryki Farb i Lakierów Śnieżka** o czasowym ograniczeniu części produkcji w spółce zależnej Śnieżka-Ukraina, która jest trzecią największą spółką w Grupie Kapitałowej Śnieżka.

Wielton w obszernym raporcie dotyczącym sytuacji w poszczególnych spółkach Grupy Kapitałowej wskazał na czasowe zamknięcie zakładu produkcyjnego spółki zależnej Fruehauf we Francji, z uwagi na brak możliwości zagwarantowania przestrzegania zasad określonych przez rząd w celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego pracownikom. Wskazał na czynnik łagodzący czasowe wstrzymanie produkcji jakim ma być wsparcie ze strony władz francuskich.

Mex Polska poinformował, iż zamknął dla klientów lokale gastronomiczne swoich wszystkich sieci, a niektóre z lokali prowadzą sprzedaż posiłków z dostawą do klienta i spółka rozważa wybiórcze rozszerzenie tej formy sprzedaży.

Podobnie **Sfinks Polska** poinformował, iż zaprzestał do odwołania obsługi klientów w lokalach restauracji należących do jego sieci.

Grupa Kapitałowa Immobile poinformowała o znaczącej ilości anulacji rezerwacji w hotelach sieci spółki zależnej FOCUS Hotels w sytuacji, gdy segment hotelarski odpowiada za ok. 11-12 % planowanych na rok 2020 przychodów grupy kapitałowej.

Solar Company poinformowała, iż odnotowuje znaczące spadki liczby klientów odwiedzających sklepy, w których spółka sprzedaje swoje towary, co przekłada się na istotne zmniejszenie sprzedaży i może spowodować pogorszenie płynności oraz pogorszenie wyniku finansowego.

M.W. Trade (specjalizująca się w usługach finansowych dla podmiotów działających na rynku medycznym) w raporcie podała, iż uniemożliwione zostały fizyczne wizyty przedstawicieli spółki w publicznych podmiotach leczniczych, wobec czego działalność jej działu sprzedaży została ograniczona wyłącznie do pracy zdalnej, a u klientów doszło do zmiany priorytetów przy podejmowaniu działań w ramach prowadzonej działalności

Internity poinformowała o powzięciu informacji o ograniczeniach w transporcie drogowym z Włoch i Hiszpani w sytuacji, gdy dla spółki jest to jeden z kluczowych kanałów zakupu płytek i produktów sanitarnych.

Lentex przedstawił ocenę sytuacji w odniesieniu do poszczególnych segmentów działalności Grupy Kapitałowej. Wskazał na ograniczenie produkcji w branży automotive oraz na zwiększenie produkcji w branży higienicznej (co może częściowo zniwelować wpływ ograniczenia w branży automotive), na sygnały o ograniczeniu zamówień w segmencie podłóg oraz profili i brak tego typu sygnałów w segmencie rur.

W tej grupie identyfikujemy również raporty spółek prowadzących aktualnie działalność bez zakłóceń, ale przewidujących możliwość zmaterializowania się istotnych ryzyk.

Procad wskazał, że spodziewa się istotnego wpływu pandemii na działalność i wyniki finansowe. Zidentyfikował obszary najbardziej narażone na wpływ koronawirusa: szkolenia stacjonarne, sprzedaż sprzętu komputerowego, usługi świadczone u klientów.

Zakład Budowy Maszyn "Zremb-Chojnice" poinformował, że na dzień 23 marca 2020 r. na bieżąco realizuje otrzymane zamówienia, jednak możliwe jest powstanie opóźnień ze względu na następujące ryzyka brak zachowania ciągłości w łańcuchach dostaw, większe absencje pracowników, zawieszenie lub zakończenie prowadzenia działalności przez potencjalnego kontrahenta i in.

Kredyt Inkaso poddało, że nie odnotowano istotnego zmniejszenia spłat z wierzytelności posiadanych przez spółkę i jej podmioty zależne, niemniej ograniczenia wynikające z zakłóceń działalności sądów, komorników, a także działalności windykacji terenowej mogą mieć wpływ na przychody w przyszłych okresach.

Mediacap, świadcząca usługi z zakresu mediów, marketingu, reklamy online i usług IT, zaraportowała, iż przewiduje możliwość zatorów płatniczych oraz mniejszą ilość zleceń w pierwszym półroczu 2020 r., co może przełożyć się na jej sytuację finansową.

5.4 Raporty spółek z branży Budownictwo

Kolejna charakterystyczna grupa raportów, którą można wyróżnić to raporty spółek z branży Budownictwo.

Przykładem jest raport **Budmiexu** o spodziewanym przerwaniu łańcucha dostaw zagranicznych, masowych zwolnieniach lekarskich, efektach zamykania granic (odpływie podwykonawców z Ukrainy, powrotach do Polski pracowników z Niemiec, utrudnieniach w realizacji kontraktu na Litwie) i przewidywanym niedotrzymaniu końcowych terminów praktycznie wszystkich kontraktów.

Erbud opublikował raport bieżący w dniu zamknięcia wszystkich budów na terenie Belgii, informując o tym w raporcie. Wskazano, że budowy zostały zamknięte do określonej daty z możliwością wydłużania tego okresu, a wszystkie inne projekty są realizowane zgodnie z planem. Zastrzeżono, że pandemia może mieć wpływ na niedotrzymanie końcowych terminów wykonania.

Unibep podał, że żadna z inwestycji nie została zamknięta, jak również kontynuowana jest produkcja w wytwórniach mas bitumicznych oraz w fabryce domów modułowych z zastrzeżeniem, iż z uwagi na ograniczenia transportowe wstrzymane zostały dostawy modułów na place budowy w Norwegii, a także, iż w związku z zamknięciem granic nastąpił czasowy odpływ części podwykonawców z Ukrainy i Białorusi. Wskazano, że zaistniała sytuacja może mieć wpływ na niedotrzymanie końcowych terminów umownych niemal wszystkich kontraktów budowlanych. Wskazano na inne standardowe kwestie takie jak stabilność sytuacji finansowej i płynnościowej oraz powołanie zespołu kryzysowego.

Mostostal Płock poinformował w raporcie bieżącym, iż nie spodziewa się większych problemów związanych z realizacją zawartych kontraktów. Podobnie jak inne spółki z branży odniósł się do kwestii łańcucha dostaw, zasobów siły roboczej i sytuacji płynnościowej. Wskazał na pozytywną sytuację w tych zakresach. Poinformował o możliwości niedotrzymania końcowych terminów kontraktowych oraz o powołaniu zespołu roboczego ds. koronawirusa.

Podobnie **Mostostal Warszawa** – wskazał, że prace budowlane są realizowane, jednak możliwe są opóźnienia ze względu na brak zachowania ciągłości w łańcuchach dostaw, zakłócenia ze strony podwykonawców, absencje pracowników itp.

5.5 Raporty spółek z branży Nieruchomości

Spółki z branży Nieruchomości, takie jak **Archicom, Develia, Echo Investment, Lokum Deweloper, Vantage Development,** w raportach nt. wpływu koronawirusa wskazują obszary, w jakich może pojawić się istotny negatywny wpływ na ich działalność i wyniki finansowe:

- poziom i dynamika sprzedaży lokali,

- terminowość realizacji projektów,

- dostępność i warunki nowego finansowania

Develia i Echo Investment, w związku z tym, że są właścicielami obiektów handlowych, wskazują także na przychody generowane przez centra handlowe.

5.6 Raporty o braku wpływu koronawirusa w momencie przekazania raportu

Producent armatury sanitarnej **Ferro** podkreślił w raporcie bieżącym, że prowadzi działalność w formule B2B i na moment przekazania raportu zamówienia realizowane są bez istotnych zakłóceń. Zwrócił uwagę, że wpływ na jego działalność mogą jednak mieć m.in. tymczasowe ograniczenie dostępności pracowników związane z umożliwieniem pracy zdalnej oraz przejściowe zamknięcie galerii handlowych na niektórych rynkach oraz ogólne ograniczenie aktywności gospodarczej i konsumenckiej.

Pekabex - wytwórca konstrukcji prefabrykowanych - wskazał że nie odnotował znaczących zakłóceń w obszarach związanych z produkcją i łańcuchem dostaw i wskazał, że wszystkie jego zakłady produkcyjne funkcjonują. Jednocześnie zidentyfikował obszary ryzyka takie jak potencjalna utrata pracowników lub poddostawców, potencjalne straty wynikające z ewentualnej utraty płynności finansowej przez kontrahentów, wstrzymanie budów realizowanych przez emitenta i.in.

Bumech, świadczący usługi dla górnictwa, podał iż nie odnotowuje istotnych skutków związanych z wpływem koronawirusa na bieżącą działalność operacyjną, w tym istotnie zwiększonej absencji, ani istotnych problemów w obszarach związanych z produkcją i łańcuchem dostaw.

Również **Relpol**, producent przekaźników, poinformował, że na dzień publikacji raportu sytuacja związana z koronawirusem nie ma istotnego wpływu na bieżącą działalność spółki oraz, że nie odnotowano zaburzeń w łańcuchu dostaw surowców, materiałów i usług. Wskazał jednocześnie na możliwość zmiany sytuacji i wymienił obszar potencjalnych ryzyk.

ML System, specjalizujący się w projektowaniu i wdrażaniu zintegrowanych systemów opartych na technologiach ogniw fotowoltaicznych podał w raporcie bieżącym, iż nie odnotował istotnie zmniejszonej frekwencji pracowników ani istotnych utrudnień w obszarach związanych z produkcją i łańcuchem dostaw, które są kluczowe dla utrzymania ciągłości produkcji.

Producent przyrządów pomiarowych **Sonel** poinformował, że spółka prowadzi działalność bez istotnych zmian.

Sunex - producent rozwiązań opartych o odnawialne źródła energii - wskazał, że na moment publikacji raportu nie odnotował znaczących zakłóceń w bieżącej działalności oraz nie zaobserwował istotnie zwiększonej absencji.

OT Logistics wskazał, że nie widzi czynników związanych z wpływem koronawirusa, mogących istotnie wpłynąć na poziom przychodów ze sprzedaży, a kluczowe dla spółki segmenty przeładunków portowych i spedycji morskiej pozostają stabilne. Zarząd Spółki liczy się jednak z szeregiem ryzyk m.in. ograniczenia dostępności pracowników, możliwością pojawienia się zatorów płatniczych, opóźnienia planowanych działań i transakcji.

Votum, oferujący usługi na rynku ubezpieczeniowym, poinformował, że w związku z zapewnieniem pracy zdalnej praca przebiega bez większych zakłóceń, zapewniono ciągłość obsługi klientów i zgłaszania ich roszczeń.

O prowadzeniu działalności bez zakłóceń informują w raportach bieżących spółki z branży Informatyka:

- **Comarch** - działalność operacyjna prowadzona jest bez zakłóceń. Grupa wdraża wytyczne rekomendowane przez GIS. Zarząd spółki podkreśla, że działalność jest bardzo dobrze zdywersyfikowana i nie ma zagrożenia stabilności finansowej;

- **Talex** – w raporcie bieżącym wskazał, iż przyjęty tryb pracy zdalnej dla możliwie maksymalnej liczby pracowników nie zakłóca w sposób istotny funkcjonowania spółki oraz pozwala na zapewnienie ciągłości świadczenia większości usług na rzecz jej klientów;

- **Unima 2000 -** wskazała, że projekty, zarówno w obszarze teleinformatycznym jak i niskich prądów, są realizowane zgodnie z harmonogramem, jednak mogą się pojawić opóźnienia lub przestoje związane np. z przerwaniem łańcucha dostaw, wstrzymaniem inwestycji przez głównych wykonawców, czy absencją pracowników.

Podobne informacje o braku zakłóceń znajdujemy w raportach z branży Finanse pozostałe:

- **Capital Partners** – wskazuje, że działalność prowadzona jest bez zakłóceń pomimo wdrożenia zasady pracy zdalnej i zobowiązaniu pracowników do ograniczenia bezpośrednich kontaktów z innymi osobami do minimum;

- **Pragma Faktoring** – w raporcie bieżącym wskazała, że zachowała pełną zdolność operacyjną i w pełni, bez zakłóceń, realizuje wszystkie procesy związane z codzienną działalnością operacyjną;

- **Venture Inc** - poinformowała, iż wprowadzenie stanu zagrożenia epidemiologicznego nie stwarza bezpośredniego zagrożenia dla ciągłości jej działalności, a przejście w tryb pracy zdalnej zapewni niezagrożoną ciągłość operacyjną;

TXM w restrukturyzacji opublikował raport bieżący, w którym poinformował, że rozprzestrzenianie się koronawirusa nie powinno mieć istotnego wpływu na proces głosowania nad układem, ponieważ zgodnie z postanowieniem sądu procedura głosowania odbywać się będzie w trybie korespondencyjnym.

5.7 Raporty o zasadach funkcjonowania w warunkach pandemii

W części raportów spółki skoncentrowały się na przedstawieniu zasad ich funkcjonowania w warunkach pandemiii.

Elektrociepłownia „Będzin" powiedziała w raporcie o przejściu w dużej części pracę zdalną, a w przypadku zależnej spółki produkcyjnej – o działaniach ograniczających ryzyko wpływu pandemii działalność i zachowanie bezpieczeństwa produkcji energii cieplnej oraz energii elektrycznej.

Torpol wskazał, iż wdrożył procedurę przeciw rozprzestrzenianiu się wirusa, która obowiązuje na terenach realizowanych budów, w siedzibie spółki itp., co powinno umożliwić utrzymanie ciągłości realizacji prac, ich odbioru oraz rozliczenia.

Fabryka Sprzętu i Narzędzi Górniczych Grupa Kapitałowa Fasing powiadomiła w raporcie bieżącym, iż Zarząd spółki podjął wszelkie możliwe środki ostrożności i zwiększył zasady bezpieczeństwa pracowników, poprzez wprowadzenie i egzekwowanie zarządzeń sformułowanych na podstawie zaleceń Ministra Zdrowia oraz GIS.

5.8 Raporty o braku możliwości określenia wpływu koronawirusa

Pojawiają się też raporty, w których spółki wskazują głównie, iż nie są w stanie określić wpływu rozprzestrzeniania się wirusa na przyszłą działalność, wyniki finansowe i perspektywy rozwoju. Przykładami sią tutaj raporty **Izolacji – Jarocin**, **Monnari Trade**, **Przetwórstwa Tworzyw Sztucznych „Plast-Box", Pharmeny,** czy wspomniany już wyżej pierwszy raport **Mercator Medical**.

Do tego typu raportów można zaliczyć też krótki raport **Bowimu**, w którym wskazuje się na możliwość spadku sprzedaży i zakupów wyrobów hutniczych oraz powstawania zatorów płatniczych w pierwszym półroczu 2020 roku, monitorowanie sytuacji, powołanie zespołu roboczego, przejście na rotacyjną pracę zdalną przez okres najbliższych tygodni i w podsumowaniu - na trudność przewidzenia zakresu i czasu trwania epidemii oraz jej wpływu na sytuację emitenta i jego grupy w 2020 roku.

5.9 Raporty o rozwoju biznesu w związku z koronawirusem

Sytuacja pandemii dla niektórych spółek z branży Ochrona zdrowia stanowi wyzwanie, które jest podejmowane. Przykładem tego typu jest **Celon Pharma**, która

- w dniu 13 marca zaraportowała, iż jej Zarząd podjął decyzję o priorytetowym zaadoptowaniu strefy BSL-3 (stopień bezpieczeństwa biologicznego) i wdrożeniu wytwarzania testów qRT-PCR (do diagnostyki zakażeń SARS-COV-2) w nowopowstających laboratoriach spółki,

- w dniu 17 marca poinformowała w raporcie bieżącym o zainicjowaniu strategicznego programu testowania, weryfikacji i poszukiwania efektywnego leku, kombinacji leków i/lub reżimu terapeutycznego na COVID-19, a

- w dniu 23 marca zaraportowała o podpisaniu porozumienia ramowego z Siecią Badawczą Łukasiewicz, dotyczącego rozpoczęcia wspólnego programu badawczego obejmującego prowadzenie prac nad określeniem potencjału terapeutycznego znanych leków i substancji czynnych w innych niż zarejestrowane wskazaniach, mając na celu zbadanie wpływu tych substancji na wirus SARS CoV-2, opracowaniem innowacyjnych molekuł specyficznie targujących w elementy wirus SARS CoV-2 oraz przeprowadzenie rozwoju przedklinicznego i klinicznego wybranych kandydatów na terapie oraz zabezpieczenie ich dostępności na potrzeby pacjentów.

W przestrzeni publicznej pojawiają się również inne raporty dotyczące działań i zwiększenia sprzedaży w warunkach pandemii. **Suwary** poinformowały, iż ich zakład w Pabianicach zwiększa swoje moce produkcyjne na dostawę butelek z przeznaczeniem na środki dezynfekujące i aseptyczne. Dostawy realizowane są dla Orlen Oil w ramach kontraktu z roku 2018. W kolejnym raporcie spółka poinformowała iż zakładach w Pabianicach uruchamia od kwietnia czwartą zmianę. **Global Cosmed** wskazał natomiast na wzmożone zapotrzebowanie rynkowe na oferowane przez spółkę produkty kosmetyczne, w szczególności antybakteryjne mydło w płynie i na prace na kolejnymi produktami w segmencie kosmetyków i chemii gospodarczej, ale także na zakłócenia dostaw surowców i opakowań połączone ze spekulacyjnym wzrostem ich cen. **Makarony Polskie** w kontekście koronawirusa zaraportowały m.in. o zwiększonym zapotrzebowaniu rynkowym na oferowane produkty.

Do raportów o rozwoju biznesu należy zaliczyć również raporty spółek z branży Gry komputerowe, które informują, że ich sytuacja jest pozytywna:

- **Movie Games** – podała, że sytuacja związana ze skutkami rozprzestrzeniania się koronawirusa nie ma negatywnego wpływu na jej sytuację finansową oraz prognozy, a w ostatnim czasie spółka zanotowała wyraźny wzrost sprzedaży gier;

- **Vivid Games** – poinformowała, że pandemia koronawirusa nie wpłynie negatywnie na sprzedaż jej produktów Emitenta. Przeciwnie, od początku lutego spółka zaobserwowała globalny około 25% wzrost pobrań wszystkich jej produktów w porównaniu do stycznia br., a największy wzrost (ok. 200%) odnotowano w Chinach;

- **Carbon Studio** - nie odnotowuje istotnych skutków związanych z wpływem pandemii na bieżącą działalność. Rozpoczął przechodzenie na model pracy zdalnej, w dalszym ciągu odnotowuje stabilną sprzedaż swoich tytułów.

6 Zmiany terminów raportów okresowych i zgromadzeń, odwoływanie zgromadzeń

Poza raportami o wpływie pandemii i działaniach podejmowanych w reakcji na nią przez spółki giełdowe w systemie ESPI pojawiają się również raporty o zmianach terminów raportowania okresowego związanych z sytuacją wywołaną koronawirusem oraz zmiany terminów i odwołania z tej przyczyny walnych zgromadzeń.

Do tej pierwszej grupy należą raporty **Bumechu**, **Fast Finance w restrukturyzacji**, **Venture Inc** czy **Brastera**.

Natomiast o odwołaniu walnego zgromadzenia spółki z powodu sytuacji związanej z koronawirusem raportowały **Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo** (na wniosek uprawnionego akcjonariusza – Skarbu Państwa), **Energa** (na wniosek uprawnionego akcjonariusza – Skarbu Państwa, następnie Energa poinformowała o zwołaniu walnego zgromadzenia na 21 kwietnia 2020 r.), **Sygnity, Drewex, Toya** (na wniosek akcjonariusza), **Capital Park, Tatry Mountain Resorts** oraz **Stalexport Autostrady**. Z tej samej przyczyny **Elektrociepłownia „Będzin", Everest Investments, Asseco Business Solutions i Asseco South Eastern Europe** ogłosiły o zmianie terminu ogłoszonego już terminu walnego zgromadzenia spółki, a **Braster** ogłosił o zmianie terminu zgromadzenia obligatariuszy.

Zbieżna z takim postępowaniem spółek wydaje się być inicjatywa Stowarzyszenia Emitentów Giełdowych w sprawie zmiany przewidzianego w Rozporządzeniu Ministra Finansów z 28 marca 2018 r. terminu publikacji raportu rocznego, zmiany ustawy o rachunkowości poprzez przesunięcia terminu, w którym konieczne jest zatwierdzenie sprawozdania finansowego za rok 2019, a także w sprawie możliwość udziału w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, mimo iż nie przewiduje tego statut oraz głosowania drogą korespondencyjną, mimo że nie jest to przewidziane w regulaminie zgromadzenia. Zbieżna z nim są również propozycje legislacyjne UKNF obejmujące wydłużenia m.in. terminów sporządzania, zatwierdzania i publikacji raportów rocznych oraz za I kwartał 2020 r., a także terminu na przeprowadzenie walnego zgromadzenia spółki.

Jednocześnie trzeba zauważyć, że obok przesunięć terminów i odwołań cały czas pojawiają się raporty bieżące o zwoływaniu bądź odbywaniu walnych zgromadzeń (zwoływanie: **IndygoTech Minerals, Przedsiębiorstwo Przemysłu Spożywczego PEPEES, Trans Polonia, Pozbud T&R, Ultimate Games, PGS Software**; odbywanie walnych zgromadzeń: **Enea, Bank Millennium, VIA4** - spółka zależna Stalexport Autostrady, **Korporacja Gospodarcza "efekt", ELKOP, Sescom, JHM Development, IQ Partners, Stelmet, Konsorcjum Stali, Unified Factory, Wielton** i **OT Logistics** - zgromadzenie obligatariuszy).

Statut **ING Banku Śląskiego** przewiduje możliwość udziału w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. W związku z tym, wobec sytuacji związanej z koronawirusem, bank opublikował raport bieżący o takiej zmianie ogłoszenia o zwołaniu zwyczajnego walnego zgromadzenia, która umożliwi akcjonariuszom banku udział w tym zgromadzeniu w przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.

Raporty dotyczące walnych zgromadzeń i przekazywania raportów okresowych to nie jedyne raporty dotyczące terminów związanych z koronawirusem. Innym przykładem jest raport **Action w restrukturyzacji**, w którym poinformowano o powzięciu wiadomości o odwołaniu rozpraw w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy, w związku z czym odwołaniu uległa również rozprawa w postępowaniu sanacyjnym tej spółki w przedmiocie zatwierdzenia układu, a także raport **Fast Finance w restrukturyzacji** o odwołaniu z powodu istniejącego zagrożenia epidemicznego posiedzenia Rady Wierzycieli oraz o wyznaczeniu kolejnego terminu tego posiedzenia.

7 Podsumowanie

Podsumowując zauważamy, iż w odniesieniu do części analizowanych przez nas raportów bieżących można dyskutować, czy spełniają one definicję informacji poufnej, nie zawierając istotnych informacji dotyczących wpływu COVID-19 na fundamenty, perspektywy lub sytuację finansową spółek. Niemniej wydaje się, że w każdym przypadku, nawet przy braku w raporcie informacji o istotnych zdarzeniach, zniwelowanie asymetrii informacyjnej pomiędzy spółką a rynkiem w tym zakresie - i nawet stwierdzenie tylko tego, czego rynek jest świadomy – może być pożyteczne dla inwestorów. Potwierdza bowiem ich przewidywania wynikające z dostępnych publicznie informacji i wskazuje, iż insiderzy faktycznie nie posiadają szerszej wiedzy niż rynek. Z drugiej strony jednak istotne jest wyważenie decyzji o raportowaniu, tak aby spółki giełdowe nie tworzyły znacznego szumu informacyjnego, może on bowiem utrudniać odbiór i ocenę informacji rzeczywiście istotnych.

PRK Doradztwo Giełdowe Sp. z o.o.

Zapraszamy do współpracy!